

Høringsnotat

Til: Kirkerådet

Fra: Creo – forbundet for kunst og kultur

Dato: 17.11.2020

Om: Kvalifikasjonskrav for vigslede stillinger i Den norske kirke

Creo – forbundet for kunst og kultur er Norges største kunstnerorganisasjon med 9.700 medlemmer. Creos medlemmer arbeider innenfor alle deler av kulturlivet; Noen er artister, noen er utøvende musikere i et band, i et ensemble, i en kirke eller i et orkester. Noen er pedagoger eller underviser i musikk eller andre kunstfag i grunnskolen, på videregående skoler, i private og kommunale kulturskoler, ved en høyskole eller et universitet. Om lag 600 av Creos medlemmer er kirkemusikere hvorav en del er vigslet. Vårt innspill vil være med utgangspunkt i alle kirkemusikere.

1. Gir høringsinstansen tilslutning til at ordningen med en kirkelig evalueringsnemnd for prester med alternativ kompetanse opphører?

Creo har ingen meninger i dette spørsmålet

2. Er høringsinstansen enig i utredningens forslag til kompetansekrav for prest for personer med alternativ utdanning?

Creo har ingen meninger i dette spørsmålet

3. Gir høringsinstansen tilslutning til at muligheten for å gi unntak fra kompetanse på grunnlag av særskilte kvalifikasjoner opphører?

Creo har ingen meninger i dette spørsmålet

4. Er høringsinstansen enig i at utdanningsnivået for kateket, diakon og kantor skal videreføres på samme nivå som i dag?

Ja. Det bør være et mål at kirkemusikerutdanningen speiler den musikalske bredden og de krav som møter en kirkemusiker i tjenesten. De sentrale kirkelige myndigheter bør i større grad samarbeide med utdanningsinstitusjonene om innholdet i kirkemusikerutdannelsen. Selv om minimumsnivået for en utdanning som kvalifiserer til vigsling av kantor fortsatt bør være en fireåring høyere utdanning, må innholdet i denne være under stadig evaluering. Orgelspill bør fortsatt være grunnleggende, men andre ferdigheter må i større grad vektlegges for å kunne utdanne mest mulig komplette musikere for dagens kirke. Samtidig bør det også være rom for kandidatene til å utvikle egne evner og ferdigheter.

5. Sluttes høringsinstansen seg til forslaget om at ordningen med at Kirkerådet kan godkjenne alternativ kompetanse opphører?

Ja. Før kirkemøtevedtaket om tjenestedrakt og den påfølgende justeringen i hovedtariffavtalen som nå sidestiller organist og kantor lønnsmessig, mottok Kirkerådet en del søknader om godkjenning av alternativ kompetanse. Dette hadde sammenheng med at godkjent «kantorkompetanse» var forbundet med lønnsopprykk. Dette er ikke lenger tilfelle. Kantortittelen er nå knyttet til vigsling og begrepet «kantorkompetanse» er, i alle fall når vi snakker om lønnsinnplassering, ikke lenger relevant. Motivasjonen for å søke om å få utdanningen godkjent vil derfor nå kun være knyttet til vigsling.

6. Har høringsinstansen andre kommentarer til innholdet i utredningen?

Bakgrunnen for arbeidet med kvalifikasjonskravene er blant annet behovet for økt rekruttering til kirkelige stillinger. Creo har tidligere gjort oppmerksom på at sammenhengen mellom kvalifikasjonskrav og vigsling ikke må gjøres rigid i den forstand at vigsling er å anse som obligatorisk når man har gjennomført en utdanning som kvalifiserer til vigsling. I utredningen leser vi at «Det kan imidlertid vanskelig hevdes ut fra § 4 siste ledd at personer som er kvalifisert likevel kan tilsettes som organist fordi de *ikke vil innrette seg* etter forutsetningen om vigsling i § 5.» og videre «Utvalget vil peke på utfordringen som ligger i at et sentralt vilkår for tilsetting som Kirkemøtet har satt i så stor grad *blir neglisjert* av en tjenestegruppe.»

Dette er en svært uheldig ordbruk som vi tar avstand fra. Vigsling er en alvorlig handling som forplikter både den vigslede og kirken livet ut. Vigsling er et personlig valg, og det er derfor ikke til å undres over at enkelte kirkemusikere kommer til konklusjonen om at de ønsker å arbeide i kirken som uvigslede medarbeidere. Dette er et syn kirken som arbeidsgiver bør respektere. Formuleringene er også det motsatte av rekrutterende, fordi de sikter til en yrkesgruppe som tradisjonelt har delt sitt virke mellom det sekulære og det kirkelige. Når kirken bare i noen grad kan tilby fulle stillinger, kan man heller ikke forvente at kvalifiserte kirkemusikere vil inngå en livslang forpliktende avtale med en arbeidsgiver som bare eksempelvis kan tilby en 60% stilling. Formuleringene kan også gi inntrykk av tvang eller yrkesforbud for personer som ønsker å stille sine evner og arbeidskraft i kirkens tjeneste uten å være vigslet. Det er også grunn til å minne om det ikke er *tjenestegruppen* som har neglisjert vigsling som vilkår for tilsetting, men tvert imot *kirken selv*.

Creo er fortsatt tilhengere av vigsling. Kandidater bør bli oppmuntret til å la seg vigsle, men hvis man går så langt som å nekte uvigslede kirkemusikere jobb er dette å skyte seg selv i foten i et arbeidsmarked hvor kvalifiserte kirkemusikere er mangelvare. Vi mener fortsatt at det er utdanning og ansiennitet som hovedsaklig skal telle når en person skal ansettes.

Et av våre, forøvrig vigslede, medlemmer trekker fram et moment som er viktig med tanke på kvalifisering til vigsling. Kirkemusikk II eller årsstudium i kirkemusikk kan p.t. bare gjøres i Oslo, Trondheim eller Tromsø. Dette betyr til dels store avstander til studiestedet for kandidater som er i full jobb – gjerne kombinert med en travel familiesituasjon. Mange arbeidsgivere ønsker å legge til rette for etterutdanning, men to dagers studiefravær ukentlig er for mange kirkemusikere ikke gjennomførbart. En ordning med bolksamlinger kombinert med for eksempel lokal undervisning av kompetente krefter i orgelspill og «privatisteksamen» samt lesefag og forelesning på nett ville gjøre det mulig for flere i full stilling å fullføre en påbygningsutdanning i kirkemusikk. Det er først og fremst utdanningsinstitusjonenes ansvar å legge til rette for dette, men kirken bør oppfordre til ordninger som gjør det enklere å fullføre utdanning som kvalifiserer til vigsling.

Med vennlig hilsen

Anders Hovind, nestleder
Creo – forbundet for kunst og kultur.